

SESJA
**SKARBY BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ.
OD PRYWATNEGO KSIĘGOZBIORU DO PLATFORMY
CYFROWEJ**

(13 CZERWCA 2019 ROKU, PAŁAC DZIAŁYŃSKICH)

Celem sesji było podsumowanie projektu „Cyfrowe udostępnianie zasobów Polskiej Akademii Nauk – Biblioteki Kórnickiej” realizowanego przez Bibliotekę w latach 2016–2019. Projekt był dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Ostateczne uruchomienie platformy przewidziano na wrzesień 2019 roku.

Sesja zgromadziła przede wszystkim środowisko bibliotekarzy i naukowców z Poznania i Wielkopolski, ale wśród blisko 200 osób na Sali Czerwonej nie zabrakło również przedstawicieli Biblioteki Narodowej, Instytutów Polskiej Akademii Nauk czy odległych ośrodków akademickich, jak Kraków, Toruń czy Lublin.

Sesję otworzył dyrektor Biblioteki Kórnickiej prof. Tomasz Jasiński, który powitał zebranych oraz pogratulował wszystkim osobom zaangażowanym w projekt.

Pierwszy referat „Jeszcze doskonalsze cyfrowe udostępnienie zasobów Polskiej Akademii Nauk – Biblioteki Kórnickiej. Teoria i kilka praktycznych przykładów” wygłosił prof. Piotr Wierzchoń (Wydział Neofilologii UAM) i Szymon Kwapiszewski (firma informatyczna „American Systems”). Omówili oni możliwości, jakie daje badaczom i czytelnikom nowo oddana platforma cyfrowa, a w szczególności wykorzystane przy jej tworzeniu elementy sztucznej inteligencji oraz różnorodne rozwiązania techniczne. W drugiej części wystąpienia, na wybranych przykładach, zaprezentowali oni działanie platformy od strony użytkownika oraz obsługującego ją bibliotekarza.

Duże zainteresowanie wśród obecnych wzbudziło wystąpienie kierownika projektu Aleksandry Losik-Sidorskiej „W magazynie schować czy digitalizować? Podsumowanie projektu”. Przypomniała ona obawy, ale i szanse, jakie dostrzegali pracownicy i dyrekcja Biblioteki przed przystąpieniem do prac. Dużo miejsca poświęciła głównemu założeniu projektu – ochronie i udostępnieniu zasobów Biblioteki Kórnickiej. Omówiła poszczególne etapy działań – konserwację, opracowanie, digitalizację oraz udostępnianie najcenniejszych zbiorów. Szczególną

uwagę poświęciła przy tej okazji osobom zaangażowanym w projekt w każdym z zespołów. Przytoczyła niektóre zabawne i stresujące sytuacje, jakie miały miejsce podczas prac. Zwróciła również uwagę, że platforma nie tylko służy udostępnianiu i popularyzacji zbiorów, ale daje możliwość zarządzania całą Biblioteką.

Po przerwie, drugą część konferencji rozpoczęło wystąpienie dr Edyty Bątkiewicz-Szymanowskiej i Magdaleny Marcinkowskiej (obie z Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Kórnickiej) „Co znajdziemy na Platformie? Nowe opracowanie i nowe sposoby udostępniania zbiorów Biblioteki Kórnickiej”. Przypomniały one sposoby katalogowania książek od początku istnienia Biblioteki do współcześnie istniejących form opisu. Następnie szeroko omówiły nowe standardy opracowania oraz znacznie szersze – dzięki platformie – możliwości przeglądania zbiorów (m.in. jednoczesne przeszukiwanie dowolnej liczby baz katalogowych, w tym pieczęci, grafik czy opraw). Wspomniały również o ciekawych odkryciach, do jakich dochodziło podczas nowego opracowania zbiorów. Największe poruszenie słuchaczy wzbudziła informacja o zidentyfikowaniu trzeciego w Polsce, a drugiego w zbiorach kórnickich, ksylografu, do tej pory uważanego za rękopis.

Kornelia Kondracka (z Działu Konserwacji Biblioteki Kórnickiej) w wystąpieniu „Z pamiętnika konserwatora, czyli krótka opowieść o tym, jak daleko leży papier od Platformy Cyfrowej” opowiedziała o kolejnych etapach konserwacji, jakie przechodziły książki i obiekty muzealne. Omówiła stworzoną specjalnie na potrzeby zbiorów Biblioteki tabelę oceny obiektów pod względem ich stanu zachowania. Na tej podstawie, dzięki rutynowym kontrolom, będzie można szybciej dostrzegać ewentualne procesy degradacyjne i sprawniej planować dalsze działania konserwatorskie. Wprowadzono również metryki dla każdego obiektu muzealnego. Dużo miejsca poświęciła na omówienie nowego systemu montażu zabytkowych opraw malarskich, który ułatwi prace konserwatorskie w przyszłości. Prelegentka zaprezentowała także dokumentację fotograficzną najbardziej spektakularnych efektów konserwacji.

Następnie głos zabrały Dobrosława Gucia i Joanna Lubierska z Wielkopolskiego Towarzystwa Genealogicznego „Gniazdo”. W referacie „Zastosowanie Tek Dworzaczka oraz innych wielkopolskich baz osobowych w poszukiwaniach genealogicznych i regionalnych” przedstawiły historię badań genealogicznych w Polsce. Omówiły także bazy internetowe współtworzone przez WTG, pomocne w tego typu poszukiwaniach (m.in. „Poznań Project”, „BaSIA”, „Lista Odznaczonych Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym”, „Uczestnicy Powstania

Wielkopolskiego”, „Projekt Nekrologi” czy „Kartoteka ewidencji ludności miasta Poznania 1870–1931”). Najwięcej uwagi poświęciły jednak nowym funkcjom, jakie oferuje platforma w zakresie przeszukiwania Tek Dworzaczka, ilustrując swoje wystąpienie kilkoma przykładami.

Podczas dyskusji zamykającej sesję poruszono m.in. kwestię szczegółowych rozwiązań technicznych wykorzystanych w oprogramowaniu platformy czy metod zastosowanych w procesie konserwacji zbiorów. Prof. Krzysztof Wisłocki przypomniał początki cyfryzacji zbiorów Biblioteki z przełomu lat 80. i 90. XX wieku.

Moderująca konferencję dr Magdalena Biniaś-Szkopek, zamykając obrady podziękowała wszystkim za obecność i uroczyście uruchomiła zegar odliczający czas pozostały do udostępnienia użytkownikom Platformy Cyfrowej Biblioteki Kórnickiej.

Paulina Mikołajczyk